

Ekosystémové služby a výmena skúseností medzi európskymi krajinami

Ekonómia ekosystémov a biodiverzity (TEEB – *The Economics of Ecosystems and Biodiversity*) je medzinárodná iniciatíva, ktorá upozorňuje na ekonomické úžitky biodiverzity, zaoberá sa oceňovaním strát biodiverzity a degradáciou ekosystémov, pričom využíva odborné poznatky a skúsenosti z prírodných vied, ekonomiky a politické nástroje, ktoré by mali viesť k zachovaniu ekosystémových služieb pre budúce generácie.

Štúdiu TEEB začalo realizovať Nemecko a Európska komisia ako odozvu na návrh nezávislej celosvetovej štúdie o ekonomii straty biodiverzity, ktorý predložili ministri životného prostredia G8 + 5 na zasadaní v nemeckom Potsdame v roku 2007. Štúdiu TEEB bola spracovaná v roku 2010 pod vedením *Environmentálneho programu OSN (UNEP)* s finančnou podporou Európskej komisie, Nemecka a Spojeného kráľovstva, ku ktorým sa pridalo tiež Nórsko, Holandsko a Švédsko. Jej cieľom je formulovať hospodár-

ske argumenty, ktoré nám pomôžu zmeniť spôsob posudzovania a spravovania prírodných zdrojov.

Záver správy o štúdiu TEEB sú jasné: *Skutočnosť, že nechápeme hodnotu prírody, má často za následok to, že ju nechráňime. Musíme sa naučiť prírodu oceňovať, aby sme ju mohli účinnejšie chrániť. Príliš často sa domnievame, že príroda nemá žiaden alebo len veľmi malý hospodársky význam, pravdou však je, že udržiava a podporuje naše hospodárstvo a spoločnosti a môže ponúkať účinnú ochranu voči zmene klímy. Neuspejeme pri zmiernení zmeny klímy alebo prispôbovaní sa jej, ak nebudeme chrániť hodnotné ekosystémy a nebudeme schopní zastaviť stratu biodiverzity, ak sa nám nepodarí predísť zmene klímy v hrozivom rozsahu.*

Na základe výsledkov globálnej štúdie TEEB začínajú jednotlivé krajiny vyvíjať aktivity na hodnotenie ekosystémových služieb na národnej úrovni. To zahŕňa ekologické hodnotenie a finančné oceňovanie vybraných ekosystémov

vých služieb s cieľom podporovať diskusie o ochrane ekosystémov a biodiverzity s pridanými finančnými argumentmi a ich integráciou do príslušných rozhodovacích procesov. Medzinárodný pracovný seminár, zameraný na výmenu skúseností s hodnotením *Ekonomie ekosystémov a biodiverzity* sa konal od 11. do 15. októbra 2011 na Medzinárodnej akadémii ochrany prírody na ostrove Vilm v Nemecku. Organizátorom seminára boli Nemecká federálna agentúra ochrany prírody, ALTERRA – Univerzita a výskumné centrum vo Wageningene a Helmholtzovo Centrum pre výskum životného prostredia. Seminára sa zúčastnilo 26 reprezentantov medzinárodných organizácií, národných agentúr a výskumných inštitúcií. Program stretnutia pozostával z 3 prednáškových sekcií a práce v skupinách: (1) Súčasný stav a priemet nadnárodného kontextu pre národné TEEB procesy; (2) Hodnotenie ekosystémov: metódy mapovania a ohodnocovania ekosystémových služieb, prístupy a prepojenie do politického procesu; (3) Národné TEEB postupy: prečo, čo, ako a kto?

Témami diskusií pri skupinovej práci boli: prepojenie vedy a praxe, integrovanie TEEB do politiky, implementačné nástroje a prostriedky. Prezentácie a diskusie pracovných skupín možno nájsť na webovej stránke http://www.bfn.de/0610_teeb-processes-europe+M52087573ab0.html

Význam ekosystémov a ich služieb je zdôraznený aj v cieľoch EÚ pre biodiverzitu (*Environment Council March 2010*) a v novej stratégii biodiverzity do roku 2020, ktorej cieľom je zastaviť stratu biodiverzity a ekosystémových služieb v EÚ a obnoviť ich v čo najväčšej miere.

Ing. Jana Špulerová, PhD.,
jana.spulerova@savba.sk
 Ústav krajinej ekológie SAV, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava

